

Venäjän Keskuspankin ulkomaan varallisuus

Ulkomaan varannolla tarkoitetaan helposti likvidoitavaa Venäjän pankin ja Federaation hallituksen varallisuutta, joka voi olla esimerkiksi ulkomaan valuutassa, kullassa, erityisinä nosto-oikeuksina (SDR = *special drawing rights*), kansainvälisenä valuuttavarantona v. 1945 perustetussa Kansainvälisessä valuuttarahastossa (*International Monetary Fund*, IMF) sekä muina varantoina.

Mainittu IMF-rahasto valvoo maailmanlaajuisia rahoitusjärjestelmää ja antaa pyydettyä teknistä ja taloudellista apua sekä loiventaa kansainvälisen finanssijärjestelmän markkinahäiriöitä. Venäjän talouskriisin yhteydessä 90-luvulla IMF lainoitti Venäjää valtavilla summilla yrittäen estää ruplan kurssin devalvoitumisen. Tämä ei kuitenkaan onnistunut. Tällä kertaa tilanne ja tarpeet ovat erilaiset.

Venäjän Keskuspankin ulkomaiset varannot olivat marraskuun lopulla (21.11.2008) yhteensä 449,9 miljardia \$. Tämä oli pienin luku vuoden 2008 aikana, mutta vain vähän pienempi kuin vuoden 2008 alussa (480,2/4.1.2008). Tästä näkökulmasta katsoen Keskuspankin ulkomaiset valuuttavarannot ovat palanneet globaalin talouskriisin tähden vuoden 2008 tammi-kuun tasolle. Keskuspankin ulkomainen varanto oli elokuussa huipussaan jo 600 miljardia \$.

Keskuspankin ulkomaan varallisuus alkoi huveta syyskuussa tukitoimien tähden, joita piti tehdä, sillä Georgia-kriisin tähden ulkomaisia spekulatiivisia sijoituksia vedettiin pois Venäjältä. Venäjän keskuspankki on käyttänyt noin 150 miljardia \$ ruplan tukemiseen kesän jälkeen.

Keskuspankin ulkomaan varannosta noin 82% on ulkomaan valuutassa, kun taas kultavarannon arvo on ollut Venäjällä n. 12–13 miljardia \$. Venäjän Keskuspankin pelkän kultavarannon määrä on jo itsessään lähes kaksinkertainen verrattuna Suomen Pankin koko ulkomaan varallisuuteen (6,192 miljardia \$ / 31.10.2008), jonka tehtävä on toki muuttunut kansallisen valuutan kadottua.

Venäjän Keskuspankin ulkomainen varanto 1997-2008 (miliardia \$)

21.11.08	449,9
23.11.07	459,6
24.11.06	283,4
25.11.05	167,2
26.11.04	117,1
21.11.03	66,2
22.11.02	47,7
23.11.01	38,6
24.11.00	27,1
26.11.99	11,6
20.11.98	13,0
30.11.97	16,8

Tiedot kootti Venäjän keskuspankin Tilastoista 21.11.2008

Ruplan heikentyminen – pelkkää pahaa?

Ruplan heikentymisen taustalla oli syyskuussa se, että ulkomaiset sijoittajat vetivät varojaan Venäjältä Georgia-kriisin tähden. Kansainvälinen luottokriisi jatkoi kuitenkin ulkomaisen varannon laskua, mutta nyt toisenlaisista syistä öljyn hinnan voimakkaan laskun tähden. Syksyn tultua Georgia-kriisi jäi taka-alalle. Jos OPEC ja Venäjä solmivat kartellin öljyn tuotannon rajoittamisesta, öljyn hinnan lasku päättyy ja ruplan devalvoituspaineet vähenevät merkittävästi.

Ruplan arvon laskua on valtaosin tarkasteltu talouslehdissä vain kielteisenä ilmiönä, jopa katastrofaalisena ilmiönä. Jos öljyn dollarihintaa (per barrel) halpenee samanaikaisesti, kun ruplan vaihtokurssi heikenee suhteessa dollariin, tämä merkitsee myös myönteisiä seikkoja! Rupla saa sittenkin ihan kohutuullisesti vähenevistä öljydollareista huolimatta venäläisten yritysten palkanmaksua varten, sikäli kuin energia-tyhtiöt maksavat ruplissa palkat. Öljydollarit sallivat alentuneen ruplan tähden säilyttää kustannustehokkuutta Venäjällä. Palkkojen kohoamiset ovat kuitenkin

syöneet tätä hyötyä. Venäjän kotimainen tuotanto saa mahdollista kilpailuetua kotimaan ja ulkomaan markkinoilla, jos palkkakustannukset voidaan säilyttää kohtuullisina. Ilmiö on hyvin tuttu Suomelle kuulus devalvaatiohistorian tähden.

Investointipankki Golden Sachs'in ekonomisti *Rory MacFarquharin* (2.12.2008) mukaan ruplan arvo saattaa tipahtaa jopa 25% vuoden 2009 aikana. Vanha ennustus oli 18%:n arvon lasku suhteessa euroon ja dollariin. MacFarquhar ei pitänyt kuitenkaan ruplan arvon laskua niin pahana ongelmana, että valuuttavarantoa tulisi käyttää ruplan arvon tukemiseen. Ekonomistin mukaan Venäjän olisi paras antaa ruplan luonnollinen heikentyminen, jotta maailman kolmanneksi suurinta valuuttavarantoa ei kuluteta tarpeetta.

Minimaaliset menetykset

Tällä hetkellä Venäjän keskuspankin ulkomaan varallisuus on lähes neljäkymmentä kertaa suurempi kuin 90-luvun lopun talouskriisissä ja lähes kaksinkertainen kuin vuoden 2006 aikana! Pääministeri Putin sanoilla on katetta, kun hän muistutti joulukuun alussa 2008, että Venäjällä on valtavat valuutta-

varannot, "mikä antaa vapauden taktikoida, pitää yllä makrotalouden vakautta ja estää inflaation nopeaa nousua tai ruplan arvon muutoksia". Kokonaan toinen vakava kysymys on, että kannattaako valuuttavarantoa käyttää näihin tehtäviin vallitsevassa tilanteessa.

Televisiohaastattelussa 4.12.2008 Putin jatkoi samasta teemasta: "Tänään maamme on täysin eri asemassa (kuin 90-luvulla). Meillä on kaikki mahdollisuudet selviytyä tästä vaikeasta ajanjaksoista minimaalisin menetyksin sekä kansantaloudessa ja – mikä tärkeintä – kansalaisiamme varten".

Putin oletti, että talouskasvu jää 6,8–6,9%:iin vuonna 2008, kun hallituksen eräät muut ministerit olivat luvanneet suurempaakin kasvua. Venäjän keskuspankin *Bulletin* 10 (185) kertoo, että tammi-maaliskuussa 2008 tuotannon ja palvelun kasvu oli edellisvuoteen verrattuna keskimäärin 8,7%, huhti-kesäkuussa kasvu oli 7,7% ja heinä-syyskuussa 5,8%.

Nousee dynaamiseen tuottavuuteen

Maailman Pankin Venäjä-raportti (nro 17/17.11.2008) kertoo, että Venäjällä on makrotalouden perusteet paremmassa kunnossa kuin koskaan, mutta finanssikriisi haavoittaa myös Venäjää kansantalouden rakenteiden tähden. Maailman Pankin Venäjä-raportin mukaan investointien kasvu (ei tarkoita pörssipelaamista!) hidastui vuoden 2008 heinä-syyskuun aikana, mutta oli silti 9,9% edellisvuotta suurempi.

Maailman Pankin päätelmä on yleisestä finanssikriisistä huolimatta jopa valoisa: "Kriisi antaa mahdollisuuden suuntautua kilpailukyvyyn keski- ja pitkän aikavälin haasteiden kohtaamiseen, talouden monipuolistamiseen ja finanssisektorin modernisointiin, jotka ovat välttämättömiä talouskasvulle ja hyvän elämän standardeille. Tämä varmistanee että Venäjä nousee tästä globaalista kriisistä vanhempaan dynaamiseen, tuottavuusvetoiseen kasvuun: Venäjä on paremmin valmis globaalin integraation etujen voittamiseen".

Juha Molari

Строительные работы

- Строительство и ремонт бревенчатых домов
- Установка сборных домов под ключ
- Строительство и ремонт дач и гаражей
- Строительство и ремонт фасадов

Ремонтные работы

- Заливка полов
- Облицовка полов
- Ремонт ванных комнат
- Водоизоляция

Ремонт саун, кухонь

- Настил полов
- Штукатурные работы
- Поклейка обоев

Малые работы

- Внешние и промежуточные крыши
- Внешние и внутренние стены

Реставрация

- Разборочные работы
- Уборка

Работаем в столичном регионе и Савонлинне (Восточная Финляндия)

Majacoins Oy

Haapavedentie 29 B 15 57170 Savonlinna.

Тел.: +358 40 7263908 на фин. и англ. яз.

majacoins@gmail.com www.majacoins.com

Финская фирма KaasuExpert, Kaasu-Matti предлагает услуги по установке и обслуживанию газовых кухонных плит, холодильников, грилей, титанов, солнечных батарей, кондиционеров. Обслуживаем дома, дачи, яхты и автотрейлеры.

Телефоны:
по-русски +358-45-1129747,
по-фински +358-45-6747451.
www.kaasumatti.com
KaasuExpert@gmail.com

Также недорого продаём 2-комнатную квартиру в доме на 6 квартир в Ювяскюля, в очень хорошем спокойном месте у небольшого лесного озера.

ilmoitusmyynti

myynti@kauppatie.com
puh. 0500 821212

УЛИЧНЫЕ ДЖАКУЗИ ИЗ США

+358 50 545 7776
WWW.POREISIIN.FI

ПОПУЛЯРНЫЕ ДОМА И КОТТЕДЖИ ИЗ КЛЕЕНОГО БРУСА

Пришло время сделать правильный выбор **Стройте дом из ядровой древесины!** Надежность продукции подтверждается желанием заказчиков рекомендовать Finnlamelli другим клиентам (по итогам опросов The Building Information Foundation RTS, 2007-2008)/

МИККЕЛИ: Кари Каттелус +358 (0)400 624 539
kari.kattelus@hotmail.com
Graanintie 5, 50190 Mikkeli (за супермаркетом Prisma)

Подрядные строительные работы в Восточной Финляндии

- Новое строительство и ремонт:
 - дачи
 - частные и секционные дома
 - бревенчатые дома
- А также в продаже готовые построенные объекты в Эно:
 - дачи готовые и строящиеся
- в Йоенсуу:
 - квартиры в этажных домах, отремонтированные
 - квартиры в секционных домах, также строятся новые

Спрашивайте доп. информацию и фото по: petri.klemm@telemail.fi
RAKENNUS P.KLEMM OY
Kauppatie 23, 81200 Eno Tel. +358 500 197473

МНОГОЦЕЛЕВЫЕ ПОДШИПНИКИ СКОЛЖЕНИЯ

- Большой склад в Хельсинки
- Быстрые поставки
- Разумные цены
- www.detrading.ru
- Широкий ассортимент

D&E Trading OY
PL 43, FI-08101 LOHJA, FINLAND
Тел.: +358 207 118670 Fax: +358 207 118679
www.detrading.fi • deoy@detrading.fi

D&E
LUKOLAKSEN ASIAKASTIETO

Саксалайсет паностават Венäjälle

Талouden käänne taantumaan muutti Saksan politiikkaa entistä myönteisemmäksi Venäjää kohtaan. Saksa panostaa nyt Venäjään. Tämä ei ole ihme, kun katsoo Venäjän tuoreita tilastoja ja toimia.

Suomen Pankin Siirtymätalouksien laitoksen 27.11.2008 viikkokatsauksen mukaan Venäjällä kulutuksen kasvu jatkuu yhä nopeana. Vähittäiskaupan myynnin kasvu oli lokakuussa 2008 runsaat 12 %. Elintarvikkeiden vähittäiskaupan kasvu oli n. 9 % ja muiden tuotteiden kaupan kasvu 1,5 %. Palkat nousivat noin 12 %. Talouden keskeiset tunnusluvut ovat suomalaisten kannalta varsin hyviä – paitsi rakentamisessa, jossa luottovaikeudet ovat hiljentäneet asuntokauppaa.

Joulukuun 2. päivä New Yorkissa julkistetun Venäjän rakentamista käsittelevän raportin *Construction sector in Russia 2008* mukaan esim. Venäjän kattotiilimarkkinat kehittyvät hyvin suopeasti vuoteen 2011, johon vuoteen tarkastelu päättyi. Tutkimuksessa analysoitiin myös uusimmat teknologia, venäläinen oma tuotanto, ulkomaankauppa, kilpailu, hinnoittelu jne. Kaikki rakentaminen ei suinkaan pääty lopullisesti ja kaikissa muodoissaan asuntoluottojen kiristymisen tähden.

Suomalaiset yritysjohtajat eivät toimi valtaosin älykkäästi strategi-

sesti, jos heijastavat omat sisäiset ahdistuksensa ikään kuin Venäjältä pitäisi paeta uhkaavaa taantumaa. Toimialakohtaisia eroja voi olla joissakin tapauksissa. Venäjän talouskasvu on poikkeuksellisen nopeaa yhä edelleen!

Tyypillisiä virhestrategioita ovat vallitsevassa talouskehityksessä sadonkorjuustrategia (*harvest*) ja poistumisstrategia (*divest quickly*). Sadonkorjuustrategia välttää virheinvestointeja etseen vain mahdollisen niukan voiton.

Riskin välttäminen nousee hallitsevaksi tunnusmerkiksi, yritys menettää dynaamisuutensa ja laajentumiskykynsä. Poistumisstrategia tavoittelee Venäjän markkinoilta nopeaa lähtöä välttääkseen kuvitellut tappiot. Tarkempi analyysi vaatisi päinvastaista strategiaa!

Suomalaisten pitäisi olla oman kansantaloutensa taantumaa aattona aktiivisia Venäjän markkinoilla, jotta vuosien 1998–1999 surkea kohtalo markkinaosuuksien menetyksistä ei toistuisi entistä pahempaan. Tuolloin Venäjän ruplan romahdus käynnisti venäläisen kotimaisen tuotannon.

Lisäksi ulkomaiset kilpailijat alkoivat vahvistua, kun taas suomalaiset muuttuivat passiivisiksi joillakin toimialoilla. Tällä hetkellä tilanne on erilainen: Venäjä voisi olla kasvavana kansantaloutena myös suomalaisten yritysten veturi, jotta pahimmat vauriot kotimaisen ja länsimai-

sen kysynnän hiipumisesta voitaisiin välttää.

Tartu hetkeen!

The New York Times julisti hyvin näyttävästi 2.12.2008, että Saksan liittokanslerin Angela Merkelin äkäinen intohimo jäähtyi jo pian Georgian kriisin jälkeen syksyn saavuttua.

Saksa on Venäjän suurin kauppa-kumppani. Saksalla on hyvin pitkä historia Neuvostoliiton ja Venäjän kauppakumppanina. Tätä kumppanuutta ei edes kylmä sota päättänyt. Venäjällä osataan myös arvostaa Saksaa partnerina: Venäjällä on joissakin poliittisten toimittajien luokituksissa juuri Saksa nostettu mallivaltioksi partnerina, kun taas Suomi on jäänyt valitettavasti luokkaa tai kahta alemmalle tasolle, vaikka toki Ruotsia, Puolaa ja Baltian maita ym. paremmalle tasolle.

Molemmipuolinen riippuvuus

36 % saksalaisista kodeista saa lämpönsä Venäjän kaasusta. Saksa ei koe riippuvuutta uhkaksi tai yksipuoliseksi Venäjän kanssa, vaan valtioilla on molemmipuoliset keskinäiset riippuvuudet.

Alexander Rahr Saksan ulkoasiainneuvostosta määritteli *The New York Timesin* artikkelissa paljon puhvasti Saksan Venäjä-strategian: "Emme voi rakentaa eurooppalaisia arkkitehtuuria Venäjää vastaan

tai ilman Venäjää, vaan ainoastaan Venäjän kanssa".

Saksan ja Venäjän kauppa kasvoi 25 %

Vuoden 2008 ensimmäisellä puoliskolla Saksan ja Venäjän kauppa kasvoi 25 % edellisvuodesta. Juuri Venäjä on eräs Saksan nopeimmin kasvavista markkinoista. Vuonna 2007 oli Saksan vienti Venäjälle 36 miljardia \$, mikä oli 5 kertaa enemmän kuin Yhdysvaltojen vienti Venäjälle.

Saksalaiset liikemiehet ovat Venäjällä kaikkialla kaukaisemmasta Siperiasta Pietariin, yli 4600 eri yritystä rakentaa tehtaita ja liikekeskuksia. Saksassa koetaan Venäjän talouskasvu tärkeäksi veturiksi, kun maan oma talous on kääntynyt taantumaan.

Suomalaisten aktiivinen läsnäolo on nyt välttämätöntä, jotta yritykset voivat säilyttää markkinaosuutensa Venäjällä. Sekä saksalaiset että venäläiset ovat tehostaneet toimintaansa. Lisäksi Kaukoidästä ja Intiasta tulevat yrittäjät ovat luoneet uusia verkostoja Venäjälle. Venäjään panostavat suomalaiset yritykset tekevät isänmaallisen teon: he tuovat myös merkittävää hyötyä Suomen kansantaloudelle, kun luovat tuhansia työpaikkoja Suomeen ja suomalaisiin yrityksiin.

Juha Molari